

JAZZ

Les filles de Lilit

Barcelona Art Orchestra

Obres de Joan Vidal, Lluç Casares
i Néstor Giménez

Seed Music, 2024

Reconeixement a les bruixes en clau de jazz

Diu la llegenda que Lilit va ser la primera dona que es va rebel·lar contra Adam, va ser condemnada com la pionera del pecat i de la bruixeria, i substituïda per la submissa Eva. A partir d'aquesta història s'han desenvolupat la misogínia i l'odi a la independència del gènere femení, i alhora s'ha creat una voluntat alternativa oposada a l'hegemonia del mascle que s'ha fet palesa a través de tota mena d'obres d'art.

Una de les últimes manifestacions d'aquest posicionament reivindicatiu és el disc *Les filles de Lilit* de la Barcelona Art Orchestra, un treball que no és únicament un projecte musical. Estrenat el 2024 al festival Dansàneu, *Les filles de Lilit* és un espectacle multidisciplinari on es barregen la literatura, la dansa i la música, concretament el jazz, que també ha tingut com a protagonistes l'escriptora Carlota Gurt i les ballarines Anna Hierro, Raquel Gualtero, Sònia Gómez i Sol Picó, que n'han dansat els moviments, basats en *Medea* d'Eurípides; el mateix mite de Lilit, inspirat en *L'alfabet de Ben Sidra*, datat entre els segles VIII i X; el famós *Malleus malleficarum*, que va encendre la histèria contra les bruixes, i, finalment, *Orlando*, un personatge bisexual concebut per Virginia Woolf.

Entorn d'aquests episodis giren els set temes d'aquest disc instrumental interpretat per un nonet on trobem alguns dels músics més prestigiosos del panorama jazzístic català actual: Gabriel Amargant, Lluç Casares, Jordi Santanach, Álvaro Ocón i Alba Pujals (vents), Lluís Vidal i Néstor Giménez (teclats), Miquel Casanova (contrabaix) i Joan Vidal (bateria). Tots plegats construeixen un edifici d'eternes ressonàncies jazzístiques per on ben bé van desfilant tots els estils del gènere, des dels més propers a la música contemporània i al jazz clàssic fins al *free jazz*, passant pel *be-bop*, el *cool* o el *jazz-rock*. ♦ F.R.

Rut Solé

LLIBRE

Casals: vuitanta anys de cartes

Acantilado presenta una nova recopilació de cartes de Casals gràcies a les musicòlogues Anna Dalmau i Anna Mora, autores d'anteriors iniciatives semblants amb la correspondència de Casals amb Joaquim Pena, Andreu Claret, Ventura Gassol, Antoni Rovira i Virgili, Adrià Gual i Josep Tarradellas. Tot i no constituir un epistolari complet, aquest inclou 401 missives ordenades cronològicament. Aquestes cartes asseveren la importància del català i el francès com a llengües vehiculars, com s'explica al pròleg, on se sintetitzen els eixos musicològics, històrics i humans que centren uns documents sotmesos a un estudi crític amb abundants notes a peu de pàgina i deixant per als índexs i taules del final del volum l'especificació de les *personalia*, dels arxius de procedència de les cartes, relació de corresponents com a complements metodològics.

En conjunt, queda reflectida la polièdrica personalitat artística i humana amb prop de vuitanta anys de missives intercanviades amb persones pertanyents a èpoques i ambients tan diferents com Jesús de Monasterio, Mann, Picasso i Elisabet de Bèlgica, fins al president Kennedy, Carner i Irla, passant per una ingent quantitat de personalitats del món musical. A més, s'ha publicat quasi paral·lelament a l'estudi del músic i musicòleg Pepe Reche a l'entorn de l'Orquestra Pau Casals, que és un dels eixos temàtics d'aquesta correspondència.

Una entrevista a Lluís Claret, com a hereu de l'escola dels Casals, arrodoneix aquesta edició, l'únic demèrit de la qual rau en el fet que no s'hagi publicat també en català. Tanmateix segueix faltant-nos un estudi crític i acadèmic sobre les llums i ombres del Casals compositor. ♦ A.F.F.

**«Querido Maestro»
Correspondencia de
Pau Casals (1893-1973)**
Edició i traducció d'Anna Dalmau
i Anna Mora

Acantilado, 2024